

Μεταξάς

Τ Ο Π Ρ Ο Σ Ω Π Ι Κ Ο Τ Ο Υ

Η Μ Ε Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο

*

Ε Π Ι Μ Ε Λ Ε Ι Α Χ Ρ . Χ Ρ Η Σ Τ Ι Δ Η

Κ Ε Ν Τ Ρ Ι Κ Η Π Ω Λ Η Σ Ι Σ

Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Ο Ν

Τ Η Σ " Ε Σ Τ Ι Α Σ "

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Γεωργιος Μπαββις, 4 ετών, με τους γονείς του

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Γιαννάκης Μεταξᾶς, 4 ἐτῶν, μετὰ τοὺς γονεῖς του.

Ὁ Γιάννης, σὲ ἡλικία δέκα περίπου ἐτῶν,
μὲ τὴν ἀδελφή του Μαριάνθη.

1. Ὁ «Γιάννος».

Στὰ χαρτιά τοῦ Ἰωάννη Μεταξᾶ βρέθηκε ἓνα κιτρινωμένο φύλλο, χειρόγραφο τοῦ πατέρα του. Καὶ διαβάζουμε τὰ ἀκόλουθα :

«Ὁ Γιάννος μου.

Ἐν Ἰθάκῃ

Τὴν σήμερον 12ῃ Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1871, τὴν 2^{αν} τῆς πρώτης ὥραν μετὰ τριήμερον κοιλοπόνεσιν τῆς Ἐλένης μου, ἐγεννήθη ὁ πρὶν τῆς γεννήσεως ὀνοματισθεὶς υἱός μου Γιάννος. Παρὸν εἰς τὸν τοκετὸν ἦσαν ».

Ἐδῶ τὸ ἔγγραφο ἀπαριθμεῖ τις γυναῖκες : τοῦ ταμία τῆς ἐπαρχίας, τοῦ γιαιτροῦ, τοῦ δημάρχου, τρεῖς-τέσσερις ἄλλες, τὸν γιατρὸ Ἀναστάσιο Καραβία προσθέτει «καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ σπητιοῦ», καὶ συνεχίζει :

«Εἰς τὰ δωμάτια τῆς οἰκίας εὐρίσκοντο διάφορα πρόσωπα πάσης τάξεως, καὶ κορίτσια. Ἐξωθεν τῆς οἰκίας πλῆθος ἀνθρώπων πάσης τάξεως, ἡλικίας καὶ φύλλου. Ἄμα ἐγεννήθη, ἡ Εὐδοκία, Πραξιθέα καὶ Ἐλπινίκη τὸν ἐνδυσαν.

Ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυχρονίσει καὶ ἀποκαταστήσει καλὸν χριστιανὸν καὶ τίμιον πολίτην.»

Παρακάτω προσθέτει :

«Μετὰ δυὸ ἡμέρας ἔξωθεν ἦλθαν ὄργανα καὶ τὸν ἐκαλορίζηκαν.»

Ἔτσι, τὴ νύχτα ἐκείνη, πού ὁ πρωτότοκος γυιὸς τοῦ κυρίου Ἐπάρχου Παναγιῆ Ι. Μεταξᾶ γεννήθηκε στὸ ἴμορφο νησάκι τοῦ Ὀδυσσεᾶ, πλῆθος ἀνθρώπων πάσης τάξεως, ἡλικίας καὶ φύλου ξαγούπησαν γιὰ νὰ τὸν καλωσορίσουν.

Ἐβδομήντα περίπου χρόνια ἀργότερα, μέσα στὴ συσκοτισμένη Ἀθήνα, πλῆθος καὶ πάλι ἀνθρώπων πάσης τάξεως, ἡλικίας καὶ φύλου εἶχαν μαζευτεῖ μιὰ χειμωνιάτικη βραδυὰ γύρω στὴ Μητρόπολη τῆς ἐλληνικῆς πρωτεύουσας γιὰ νὰ χαιρετήσουν, πεθαμένο τώρα, τὸν πρωτότοκο γυιὸ τοῦ κυρίου ἐπάρχου Ἰθάκης τοῦ 1871. Ἡ εὐχὴ τοῦ πατέρα εἶχε πιάσει : ὁ Θεὸς πολυχρόνισε τὸν Γιάννο του. Κι ὅταν, δυὸ μέρες ἀργότερα, τὰ ὄργανα, πού εἶχαν ἔλθει τότε καὶ τὸν ἐκαλορίζηκαν, συνόδευαν τώρα στὶς λεωφόρους τῆς Ἀθήνας τὸν κιλλίβαντα τοῦ φερέτρου του μὲ πένθιμα ἐμβατήρια, ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδας, ἀδιαφορώντας ὀλότελα γιὰ τὸ θέαμα τῆς παρατάς, κατευόδωνε μὲ πικρὰ δάκρυα τὸν ἄξιο ἡγέτη του.

Οἱ λιγστοὶ πού ἀνάσαναν μὲ τὸν θάνατο τοῦ Μεταξᾶ περίμεναν, γιὰ νὰ

τὸν τίτλο τῶν «Κομήτων», ἥδη ἀπὸ τὸ 1691, κι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ ἑξακολουθήσουν ν' ἀπολαύουν τὸν τίτλον τοῦ Κόμητος». «Δύνανται ἐπίσης—λέει τὸ ἴδιο θέσπισμα—ν' ἀπολαμβάνουν τοιοῦτον δικαίωμα οἱ νόμιμοι κατιόντες τῶν εἰρημένων Κομητῶν Μεταξάδων διὰ παντός»¹.

Ἄλλωστε κι ἓνα παλαιότερο ἔγγραφο, πὸν σώζεται καὶ πὸν εἶναι τὸ «στεφανοχάρτι» τοῦ παπποῦ τοῦ Ι. Μεταξᾶ, τῆς 25 Φεβρουαρίου, 1834 λέει:

«1834 Φεβρουαρίου 25 ἀρραβωνοστεφάνωσα με ἀδειαν τοῦ Ἀρχιερέως, ὅπου μοῦ ἔδωσε τὰς 23 τοῦ τρέχοντος τὸν Εὐγενῆ Κύριον Ἰωάννην Μεταξᾶ Ἀντζουλακάτον ποτὲ Νικολάου μετὰ τῆς Κυρίας Καλῆς Γρεβενῶ ποτὲ Παναγῆ εἰς Γάμον πρῶτον ἀμφότεροι, με τὴν ὁποίαν ἐσυνεζούσαν πρὸ χρόνων καὶ ἔχων μετ' αὐτῆς τέσσαρα τέκνα, δυὸ ἀρσενικά ὀνόματι Παναγῆ [εἶναι ὁ πατέρας του δικοῦ μας] καὶ Νικολῆ καὶ δυὸ θυλικὰ Μαργετίνα καὶ Ἐλένη»

ἦτον παράνυμφος ὁ Κύριος Γεώργιος Τυπάλδος Μαράτος ποτὲ Ἰωάννου.

Πατᾶ Παναγῆς Βλάχος Ἐφημέριος

1834 Φεβρουαρίου 25 ἀρραβωνοστεφάνωσα με ἀδειαν τοῦ Ἀρχιερέως ὅπου μοῦ ἔδωσε τὰς 23 τοῦ τρέχοντος τὸν Εὐγενῆ Κύριον Ἰωάννην Μεταξᾶ Ἀντζουλακάτον ποτὲ Νικολάου μετὰ τῆς Κυρίας Καλῆς Γρεβενῶ ποτὲ Παναγῆ εἰς Γάμον πρῶτον ἀμφότεροι, με τὴν ὁποίαν ἐσυνεζούσαν πρὸ χρόνων καὶ ἔχων μετ' αὐτῆς τέσσαρα τέκνα, δυὸ ἀρσενικά ὀνόματι Παναγῆ καὶ Νικολῆ καὶ δυὸ θυλικὰ Μαργετίνα καὶ Ἐλένη ἦτον παράνυμφος ὁ Κύριος Γεώργιος Τυπάλδος Μαράτος ποτὲ Ἰωάννου.

Πατᾶ Παναγῆς Βλάχος Ἐφημέριος.

Τὸ πιστοποιητικὸ γάμου τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ Ἀντζουλακάτου με τὴν Καλὴ Γρεβενῶ. Εἶναι ὁ παπποῦς κι ἡ νόνηνα τοῦ Ἰωάννη Μεταξᾶ.

¹ Γιὰ περισσότερες πληροφορίες βλ. Eug. Rizo Rangabé: *Livre d'Or de la Noblesse Ioniennε*, vol. II, Céphalonie, Athènes, 1926, εἰδικότερα σελ. 463, §§ 363-367, καὶ σελ. 475 βλ. ἐπίσης, γιὰ τὴν προέλευση τῶν Μεταξάδων, Ἐπαμ. Κ. Μεταξᾶ: *Ἱστορία τῆς Οἰκογενείας Μεταξᾶ ἀπὸ τοῦ 1081 μέχρι τοῦ 1864 ἔτους*, Ἀθήναι, 1893.

² Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τέσσαρα αὐτὰ παιδιά, πὸν ὅλα τους, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Παναγῆ, πρέπει νὰ πέθαναν πολὺ νωρὶς, ὑπάρχει καὶ ἓνα πέμπτο, ὁ Ἀριστοτέλης, πὸν γεννήθηκε στὰ 1840 εἶναι ὁ μόνος ἀπὸ πατέρα θεῖος, πὸν γνώρισε ὁ Ι. Μεταξᾶς.

Schéma de Filiation

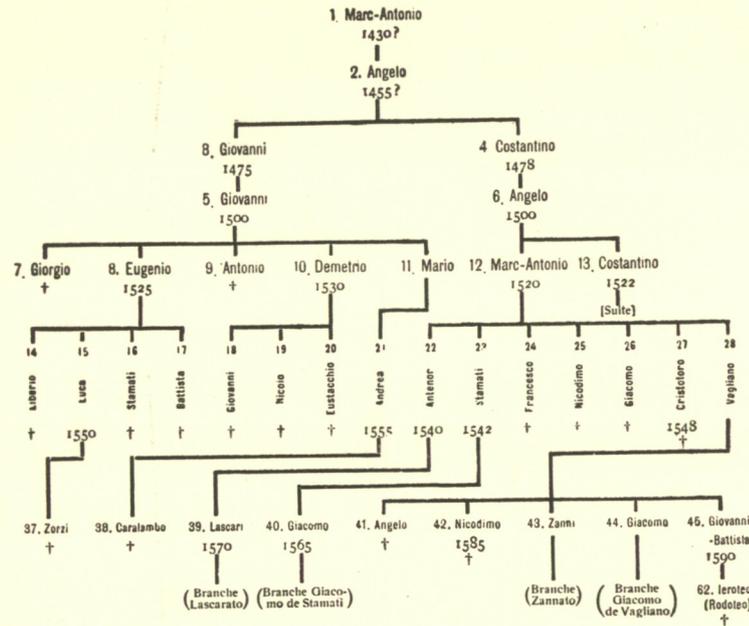
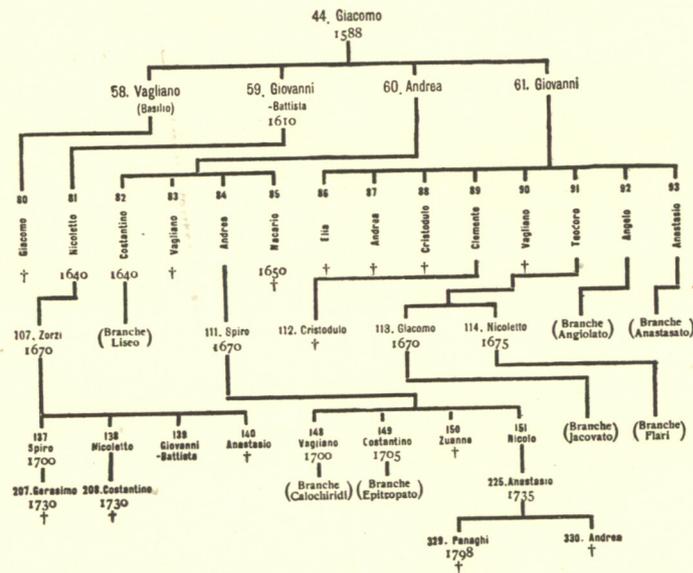

Schéma de Filiation de la Branche Giacomo de Vagliano

Τὸ γενεαλογικὸ δένδρο τῶν Μεταξάδων ἀπὸ τὴν ἀρχὴ του. Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 45. Κατὰ λάθος ἐκεῖ ὁ κλάδος τῶν Ἀντζουλακάτων ἐμφανίζεται νὰ ἔχει ἀφετηρία τὸν ἀρ. 91 ἀντὶ τοῦ σωστοῦ 92.

(*Ἀπὸ τὸ Διμκροντόρο τῆς Κεφαλληνίης, σελ. 442 καὶ 459)

Καὶ τὸ «βαφτιστικὸ» τοῦ πατέρα τοῦ Γιάννη, πὸν σώζεται κι αὐτὸ στὸ βιβλίον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος τοῦ Ἀργοστολιοῦ, σημειώνει τὴν ἀρχοντικὴ καταγωγὴ τοῦ παπποῦ του :

«1827, Δεκεμβρίου 30 ἐ.π. ἐβαπτίσθη παιδίον ἀρσενικὸν τοῦ Εὐγενόυς Κυρίου Ἰωάννου Μεταξᾶ Ἀντζουλακάτου. Ἦτον ἀνάδοχος ἡ γυνὴ τοῦ Ἰωάννου Δαμουλιάνου καὶ τὸ ὄνομασε Παναγῆ. Ἦτον ὑπηρέτης τοῦ μυστηρίου ὁ Παππᾶ-Νικόλαος Δρακονταΐδης.
Παπᾶ Γρηγόριος ὁ Λιθαθυνόπουλος»

Αὐτὴ ἡ ὡς ἓνα βαθμὸ ἀρχοντικὴ του καταγωγὴ, πὸν ἄλλωστε, προκειμένου γιὰ τὴν οἰκογένεια τῶν Μεταξάδων, ἀνατρέχει σ' ἐποχὴ πολὺ προγενέστερη ἀπὸ τοὺς Ἑνετούς, ἔκανε ἐντύπωση στὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ στὰ νιάτα του. Καὶ στὴ Γερμανία, ἐπηρασμένος ἀπὸ τὴ νοοτροπία πὸν κυριαρχοῦσε στὸν γερμανικὸ στρατό, ὁ νεαρὸς Μεταξᾶς μοιάζει νὰ τὴν ἐπικαλέστηκε κάπου-κάπου. Ἀλλὰ πολὺ γρήγορα ἔπαψε νὰ τὸν ἀπασχολεῖ καὶ πολὺ περισσότερη σημασία ἀπέδινε στὴν ἀγροτικὴ, λαϊκὴ του προέλευση, πὸν τὴ χρωστοῦσε στὴ μάνα του.

Ἡ ἀντιπάθειά του ἄλλωστε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πὸν στήριζαν τὶς ἀξιώσεις τους στὴν καταγωγὴ καὶ τὴν οἰκογενειακὴ τους θέση εἶταν ὡς τὸ τέλος ἐντονότατη.

Πάντως, αὐτὸς ὁ εὐγενὴς πάππος Ἰωάννης Μεταξᾶς Ἀντζουλακάτος, μοιάζει νὰ ξέκανε ἐγκαίρως τὴν πατρογονικὴ του περιουσία, καὶ τὰ ὄσα ἄφισε στὰ παιδιά του εἶταν ἀσήμαντα. Ὁ Παναγῆς, ὁ πατέρας τοῦ δικοῦ μας Μεταξᾶ, εἶχε κληρονομήσει μιὰ μικρὴ ἀκίνητη περιουσία στὸ χωριὸ Κοντογουράτα, πὸν βρίσκεται σὲ ἀπόσταση δεκαπέντε χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ Ἀργοστόλι, πρὸς τὸν δρόμο τοῦ Φισκάρδου. Τὸ χαμόγειο σπιτάκι του, πὸν εἶναι σήμερα μαγαζί, δὲν φαίνεται πιθανὸ νὰ τὸ κατοίκησε ποτὲ μόνιμα ὁ Παναγῆς. Ἀπεναντίας, ἓνα ἄλλο ἀνώγειο σπιτί, λίγο πρὸ πέρα, στὸν ἴδιο δρόμο τοῦ χωριοῦ, κατοικήθηκε ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Μεταξᾶ τὰ καλοκαίρια, ὅταν ὁ Γιάννης σπούδαζε στὸ γυμνάσιο τοῦ Ἀργοστολιοῦ, ἀλλὰ τὸ σπιτί αὐτὸ δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ιδιόκτητο τοῦ Παναγῆ. Τ' ἀμπελοχώραφα καὶ τὰ λιόδεντρά του δὲν ἀποτελοῦσαν περιουσία σημαντικὴ. Ὁ Παναγῆς τὰ πούλησε ὅλα μιὰ πρώτη φορὰ γιὰ ἑξὶ χιλιάδες δραχμὲς, πληρωτέες μὲ δόσεις, τὸν Ἰούλιο τοῦ 1871, λίγον καιρὸ δηλαδὴ μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Γιάννη Μεταξᾶ. Οἱ δόσεις δὲν πληρώθηκαν ἐγκαίρως κι ἡ ἀγοραπωλησία ἀκυρώθηκε, ἀλλὰ πάντως ἀπὸ τὸ 1880 ὁ Παναγῆς ἔπαψε ὀριστικὰ νὰ ἐξουσιάζει τὰ κτήματα πὸν εἶχε ἄλλοτε στὴν περιοχὴ τοῦ Δήμου Θηναίας¹.

¹ Ὁ ἄξιζε τὸν κόπο, ὅταν τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν τοῦ Ἀργοστολιοῦ τακτοποιηθεῖ καὶ πάλι, νὰ γίνει ἀπὸ κανέναν τοπικὸν ἱστοριοδίφην κάποια ἐρευνα γιὰ νὰ ἐξακριβωθεῖ ἂν ὑπῆρχαν στὴν περιοχὴ τοῦ Δήμου Ἀργοστολιοῦ ἀκίνητα τοῦ Παναγῆ ἢ τοῦ πατέρα του Ἰωάννη, πὸν νὰ πούληθηκαν πρὶν τὴν Ἑνωσὴ τῆς Ἑπτανήσου, καὶ τί ἀπέγιναν.

Κοντογουράτα. Τὸ χαμόγειο σπιτάκι πὸν εἶχε κληρονομήσει ὁ Παναγῆς Ι. Μεταξᾶς μαζὺ μὲ μερικὰ κτηματάκια, πὸν τὰ ξεπούλησε τὴ χρονιά πὸν γεννήθηκε ὁ Γιάννης (1871).

[Φωτ. Χρ. Χρησιδῆ]

Κοντογουράτα. Τὸ διώροφο σπίτι ὅπου παραθέριζε ἡ οἰκογένεια τοῦ Παναγῆ Μεταξᾶ γύρω στὰ 1880-1885.

[Φωτ. Χρ. Χρησιδης]

ἩΝΩΜΕΝΟΝ ΚΡΑΤΟΣ
ΤῶΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ.

Π. ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐκ μέρους τῆς Αὐτοῦ Υψηλότητος τοῦ ΠΡΟΕΔΡΟΥ καὶ τῶν Ἐκλαμροτάτων ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ τοῦ Ἡμετέρου Κράτους τῶν Ἰονίων Νήσων.

Ἀναγνωθεὶς τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἐυγενούς Κυρίου Γεωργίου Μεταξᾶ Ἀντζολάτου δι' αὐτὸν, ἀδελφούς καὶ συγγενεῖς, ἐκ τῆς Νήσου Κεφαλληνίας εἰς ἡμερησίαν τῆς 1.ης τριμήνου Φεβρουαρίου, δι' ἧς ἀσφαλτεῖ τὰ ἔγγραφα ἐστὶ τῶν ὁσίων σταθεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ εἰς τὴν ἐπίκλησιν τοῦ «Κόμητος».

Ἐπαρθίντες τοῦ ἀρχικοῦ θεσπισματός, δυνάμει τοῦ ὁσίου, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἔτους 1691, ἡ οἰκογένεια τῶν ῥηθέντων Κομήτων Μεταξάδων ἐσεριβλήθη διὰ παντός καὶ διακοσμήθη ὑπὸ τῆς Ἐνετικῆς Κυβερνήσεως μὲ τὸν τίτλον τοῦ «Κόμητος».

Παρατηρομένου ὅτι οἱ ῥηθέντες Κύριοι καὶ αἱ αὐτῶν οἰκογένειαι ἔχον βεβαιωμένον δικαίωμα εἰς παρακλητὸν τίτλον Ἀρθροῦν ὑπ' ὅψιν τῶν διαταξῶν τῆς Ἀσφατέως τῆς 3 Ἰουνίου 1840.

Ἡ Βουλὴ

Θεσπίζει,

Οἱ Εὐγενεῖς Κύριοι Δ.ρ Γεώργιος Βασιτιτῆς, Δ.ωρ Ἀναστάσιος καὶ Νικόλαος Μεταξάδες τοῦ Σπυριδῶνος Ἀντζολάτου, καὶ οἱ Εὐγενεῖς Κύριοι Δ.ρ Ἰωάν. Μαρῖνος, Ἰωάννης, Δ.ωρ Χαράλαμπος, καὶ Δ.ωρ Κωνσταντῖνος Μεταξάδες ποτὶ Νικόλαον Ἀντζολάτου ἐκ τῆς Κεφαλληνίας, ἔχον τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποκαλοῦν τὸν τίτλον τοῦ «Κόμητος».

Διότι αἱ εἰσὶς ν' ἀπολαμβάνουν τοιαύτον δικαίωμα οἱ νόμιμοι κατιόντες τῶν εἰρημίνων Κομήτων Μεταξάδων, διὰ παντός, κατὰ τὸ θεσπισμα τοῦ ὁσίου τὸ ἀσπόμεναι αὐτοῖς.

Ἐδόθη ἐκ τοῦ Παλατίου τῶν Ἀγ. Μικηλῶν καὶ Γεωργίου.

Κερκύρα, 10 Φεβρουαρίου 1841 Ε. Ν.

Κατ' Ἐπιταγὴν τῆς Βουλῆς.

Θ. Ι. ΓΙΣΒΟΡΝΗΣ,

Ἐκπεφ. τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Γεν. Διερ.

UNITED STATES
OF THE IONIAN ISLANDS.

P. PETRIZZOPULO.

On the part of His Highness the PRESIDENT and the Most Excellent the SENATORS of the United States of the Ionian Islands.

Having read the petition of the Noble Signor *Giorgio Metaxà Anzoloto* for himself, brothers and cousins, from the Island of Cephalonia, dated 1st February inst., with which he submits the documents whereon he founds his claim to the title of "Count."

Having seen the original decree, in virtue of which, from the year 1691, the family of the said Counts *Metaxà* has been invested and decorated, in perpetuum, by the Venetian Government with the title of "Count."

Considering that the said gentlemen and their families have a just right to that title:

With due attention to what is established by the Resolution dated 3 June 1840:

The SENATE

Decrees,

The Noble Signori *D.r Giorgio Battista, D.r Anastasio* and *Nicolino Metaxà* sons of *Spiridione Anzoloto*, and the Noble Signori *D.r Cav. Marino, Giovanni, D.r Rocco*, and *D.r Costantino Metaxà* sons of *Niccolò Anzoloto* of Cephalonia are authorized to continue styling themselves "Counts."

Such title may also be assumed by the legitimate descendants of the said Counts *Metaxà*, in perpetuum, agreeably to the decree that confers it upon them.

Given from the Palace of St. Michael and St. George.

Corfu, 10 February 1841.

By Order of the SENATE,

T. J. GIBBONS,

Secy to the SENATE for the Gen. Depy

STATI UNITI
DELLE ISOLE JONIE.

P. PETRIZZOPULO.

Da parte di Sua Altezza il PRESIDENTE e dei Prestantissimi SENATORI degli Stati Uniti delle Isole Jonie.

Letta la petizione del Nobile Signor *D.r Giorgio Metaxà Anzoloto*, per se, fratelli e cugini, dall' Isola di Cefalonia, in data 1.º Febbrajo corrente, con cui assoggetta i documenti sui quali fonda il suo diritto alla qualificazione di "Conte."

Visto l'originale decreto, in forza del quale, fino dall'anno 1691, la famiglia dei suddetti Conti *Metaxà* è stata in perpetuo investita e decorata dal Veneto Governo del titolo di "Conte."

Considerando che i Signori suddetti e le loro famiglie hanno un giusto diritto a tal titolo:

Fatto riflesso a quanto viene stabilito colla Risoluzione 3 Giugno 1840:

Il SENATO

Decreta,

I Nobili Signori *D.r Giorgio Battista, D.r Anastasio* e *Nicolino Metaxà* di *Spiridione Anzoloto*, ed i Nobili Signori *D.r Cav. Marino, Giovanni, D.r Rocco*, e *D.r Costantino Metaxà* q.m. *Niccolò Anzoloto* di Cefalonia sono autorizzati di conti; a godere del titolo di "Conte."

Tale titolo potrà del pari essere goduto dai legittimi discendenti dei suddetti Conti *Metaxà* in perpetuo, giusta il Decreto che ad essi lo conferisce.

Dato dal Palazzo di S. Michele e S. Giorgio.

Corfù, 10 Febbrajo 1841.

D'Ordine del SENATO.

T. J. GIBBONS.

Seg. del SENATO pel Dip. Gen.

Τὸ θεσπισμα ποὺ ἀναγνωρίζει στους Μεταξάδες Ἀντζουλάτους τὸ δικαίωμα νὰ ἔχουν τὸν τίτλο τοῦ «Κόμητος». Πάππος τοῦ Μεταξᾶ εἶναι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς τοῦ Νικολάου.

Ὅπωςδήποτε, δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία πὼς ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τοῦ Παναγῆ Μεταξᾶ εἶταν πολὺ στενόχωρη. Ἄλλιως δὲν θὰ εἶχε, αὐτὸς ὁ γυιὸς τοῦ «εὐγενοῦς κυρίου Ἰωάννου Μεταξᾶ Ἀντζουλακάτου» ξεπουλήσει τὴν ἀκίνητη περιουσία του—πὺ ἀποτελοῦσε γνῶρισμα τῆς ἀρχοντιᾶς—καὶ ἰδίως δὲν θὰ εἶχε περάσει τὴ ζωὴ του σὰν δημόσιος ὑπάλληλος, περιπλανώμενος ἀπὸ ἐπαρχία σὲ ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδας, σὰν ἐπαρχος ἀρχικά, σὰν ταμίας ἢ διευθυντὴς Νομαρχίας κατόπι.

Οἱ ὑπηρεσιακὲς μεταθέσεις τοῦ Παναγῆ Μεταξᾶ τὸν ἔφεραν κάποτε στὸ Ἄργινο, ὅπου, κατὰ τὰ βιβλία τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ «Ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ», τὴν 30 Μαρτίου 1870, τέλεσε τοὺς γάμους του, σὲ ἡλικία 35 ἐτῶν¹, μὲ τὴν Ἑλένη Κωνσταντίνου Τριγώνη, κόρη ἐνὸς Ἀργινιώτη κτηματία, ἀρχετὰ εὐπορου, ἐξαιρετικὰ μυαλωμένη γυναῖκα, στὴν ὁποία ὁ Γιάννης χρωστοῦσε πολλὰ ἀπὸ τὰ γερά του χαρίσματα καὶ τὴ ζωτικότητα του, ὅπως χρωστοῦσε, ἀναμφίβολα, στὸν πατέρα του τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν εὐαισθησία του, πὺ ἀποτελοῦν σημαντικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ *Ἡμερολογίου* καὶ τῆς *Ἀλληλογραφίας* του.

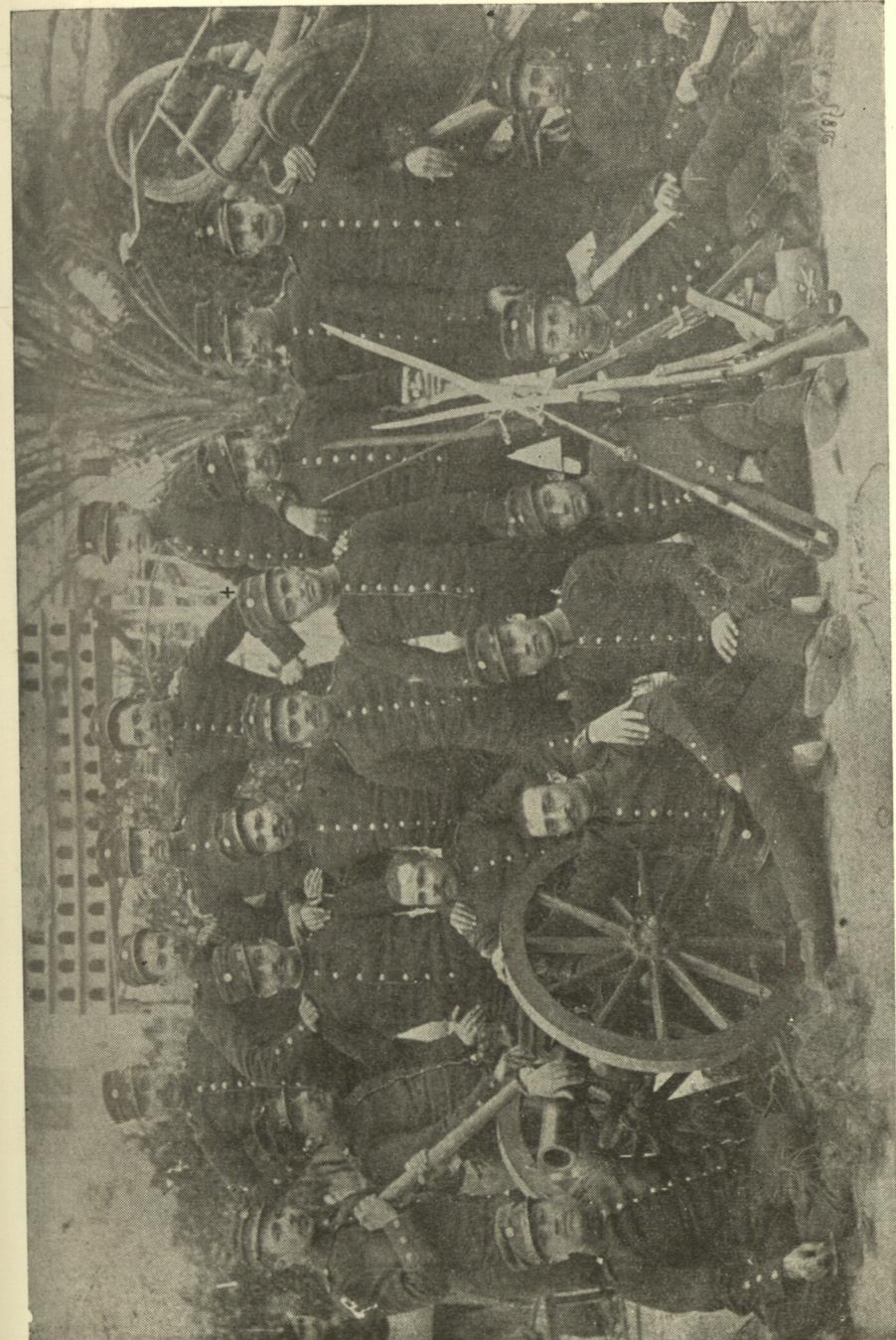
3. Τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Μεταξᾶ.—Στὴ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων.

Παντρεμένος στὸ Ἄργινο στὰ 1870, ὁ Παναγῆς Μεταξᾶς βρισκόταν ἔγαν χρόνον κατόπι τοποθετημένος στὴν Ἰθάκη, ὅπου, καθὼς εἶδαμε, τοῦ γεννήθηκε ὁ πρωτότοκός του γυιός, ὁ «Γιάννος». Στὴν Ἰθάκη φαίνεται νὰ ἔμεινε κάμποσα χρόνια ὁ Παναγῆς, σὰν ἐπαρχος ἀρχικά καὶ κατόπι σὰν ταμίας τῆς Ἐπαρχίας, μετὰ τὸ 1873. Ὅπωςδήποτε, στὰ 1878-79, ὁ Παναγῆς βρίσκεται ἀκόμη στὴν Ἰθάκη, ὅπου ὁ μικρὸς Γιάννης, ἡλικίας ὀκτὼ ἐτῶν, φοιτᾷ στὸ Δημοτικόν. Στὰ 1879, ὁ Παναγῆς παύεται καὶ γυρνᾷ στὸ Ἀργοστόλι, ὅπου ὁ Γιάννης συνεχίζει τὶς σπουδές του.

Στὸ Μητρώον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Σχολείου Ἀργοστολίου τοῦ Σχολαστικοῦ Ἔτους 1879-1880» βρίσκεται γραμμένος, ὑπ' ἀριθ. 102, ἓνας Ἰωάννης Μεταξᾶς, μαθητὴς τῆς πρώτης τάξης, πὺ ἀντιστοιχεῖ στὴν Ε' Δημοτικῶν. Εἶναι τὸ μόνον στοιχεῖον πὺ μπορέσαμε νὰ βροῦμε, καὶ πὺ δὲν εἶναι ἄλλωστε ἀπολύτως σίγουρον.

Φαίνεται πὺς ἡ ἀργία τοῦ Παναγῆ Μεταξᾶ δὲν βάσταξε πολὺ, κι ἔτσι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς δὲν φοίτησε στὸ Γυμνάσιον τοῦ Ἀργοστολίου ὅλα τὰ χρόνια, ἀλλὰ μόνον στὶς δύο τελευταῖες τάξεις του, ὅταν, μετὰ κάμποσον καιρὸ ξαναγύρισε ὁ Παναγῆς στὸ Ἀργοστόλι. Θετικὰ στοιχεῖα δὲν ἔχουμε, ἐπειδὴ τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Γυμνασίου σώζεται μονάχα μετὰ τὸ 1889. Κατὰ τὶς ἀναμνήσεις ὅμως δυὸ παλιῶν συμμαθητῶν του πὺ ἐπιζοῦν: τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γεράκη, ἄλλοτε Δημάρχου, πὺ εἶταν στὴν ἴδια τάξη μὲ τὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ,

¹ Αὐτὸ λέει τὸ βιβλίον τῆς ἐκκλησίας¹ ἀλλὰ ἀφοῦ εἶχε βαφτιστεῖ στὰ 1827, πρέπει ὁ γαμπρὸς νὰ εἶταν 43 ἐτῶν τουλάχιστον.

Ὁ Ι. Μεταξᾶς εὐέλπις, στὰ 1889. (Εἶναι ὄρθιος στὴ δεύτερη σειρά, ἀριστερὰ τῆς πυραμίδας ὀπλων.)